SÄHKÖISEN YO-KOKEEN OHJE KOKELAALLE

ENNEN KOETTA

- Sinun on osattava
  - o liittää verkkoliitin koneeseesi. Hanki tarvittaessa sovitin.
  - o **bootata** koneesi, eli käynnistää se Abitti-USB-tikulta. Hanki tarvittaessa USB-sovitin.
  - Osallistu boottausharjoitukseen ennen koetta. Kokeile lisäksi boottausta Abitti-tikulta, joita on opehuoneen vieressä ja opiskelijoiden työtilassa (1. krs). Laita nimesi listaan, jos boottaus ei onnistu.
- Ota mukaasi eväät läpinäkyvissä pakkauksissa. Ne tarkistetaan, kun tulet sisään koetilaan.
- Vaatteissa tai kirjoitusvälineissä ei saa olla tekstiä. Myös tekstitatuoinnit on peitettävä.
- Maantieteen kokeessa saa käyttää **MAOLin taulukkoa**. Toimita se opettajanhuoneeseen tarkastettavaksi viim. klo 11 koepäivää edeltävänä päivänä. Se on valmiina paikallasi koetilassa.

KOKEEN AIKA JA PAIKKA, TAVAROIDEN SÄILYTYS

- tule paikalle viim. klo 8.15.
  - Vie tavarasi säilytykseen pohjakerroksessa sijaitsevaan pukutilaan. Se ei ole lukittu, joten älä jätä sinne mitään arvokasta. Jätä kännykkäsi kotiin tai lokeroosi. Lompakot ja avaimet voi jättää koetilaan valvojan pöydälle.
  - Koetilan näet ala-aulan ilmoitustaululta.
  - o <u>Koetilaan ei saa tuoda</u>
    - kännykkää, älykelloa tai muita elektronisia laitteita.
    - langattomia lisälaitteita, kuten hiirtä tai kuulokkeita
    - omia papereita, taulukkokirjoja eikä nenäliinoja.
- Koe alkaa klo 9.00 ja se kestää kuusi tuntia, ellei sinulle ole myönnetty lisäaikaa.

<mark>KUN TULET SISÄÄN</mark>

- Valvoja antaa ovella koepassin, jossa on paikkanumerosi, kokelasnumerosi sekä henkilötunnuksesi.
- Tuo koetilaan
  - o kannettava tietokoneesi (koulun koneet ovat vain varakoneina)
  - o virtajohto
  - o tarvittavat USB- ja/tai verkkoliittimen sovittimet
  - o toimivat, langalliset kuulokkeet
  - o <u>langallinen</u> hiiri (halutessasi)
  - o kirjoitusvälineet (kokeessa saa tehdä itselleen muistiinpanoja)
  - o tarkastetut eväät ja kirjoitusvälineet. Ei omia papereita!

PAIKALLESI ON JAETTU VALMIIKSI:

- kokelaan USB-muistitikku
- maantieteen kokeessa tarkastettu MAOLin taulukkokirjasi

KONEEN KYTKEMINEN

- Koneen on oltava aluksi sammutettuna!
- Kytke koneeseesi virtajohto ja kuulokkeet.
- Kytke opiskelijan tikku koneesi USB-porttiin (tai sovittimeen).
- Älä kytke vielä verkkopiuhaa.

KONEEN KÄYNNISTÄMINEN ja KOEJÄRJESTELMÄÄN KIRJAUTUMINEN

- Käynnistä koneesi kokelaan USB-tikulta, eli boottaa se.
- Älä sammuta konettasi, kun boottaus on kesken!
- Tee äänitesti (tulee näytölle automaattisesti)
- Syötä koejärjestelmään nimesi ja henkilötunnuksesi.
  - Käytä koepassiin merkittyä virallista nimeäsi. Yksi etunimi riittää. Muuta kutsumanimeä ei voi käyttää.
  - Jos tulee ongelmatilanne, ja joudut kirjautumaan uudelleen, käytä täsmälleen samaa nimeä.
- Valitse koe, jonka suoritat (esim. FI Maantiede)
- Odota, että valvoja tulee vahvistamaan kirjautumisesi.
- Valvoja kertoo koodit, jotka syötät ohjelmaan.
- Kytke verkkopiuha koneeseesi, kun valvoja sanoo.

KOKEEN ALOITTAMINEN

- Muistiinpanopapereihin ei saa kirjoittaa mitään ennen kokeen alkua.
- Odota, kunnes valvoja käynnistää kokeen omalta koneeltaan.

<mark>KOKEEN AIKANA</mark>

- Koetehtävät näkyvät selainikkunassa. Kysymyksiin liittyvät taustamateriaalit aukeavat omalle välilehdelleen *Avaa aineistot* -painikkeesta. Voit liikkua *Aineistot* ja *Sähköinen koe* -välilehdeltä toiselle.
- Äänenvoimakkuutta säädät tarvittaessa yläreunasta.
- Vastauksia sisältävien ikkunoiden kirjasinkoon suurentaminen on kielletty ilman etukäteen annettua erityisjärjestelypäätöstä. Jos oletuskirjasinkoko kokelaan koneen näytöllä on niin pieni, ettei teksti ole luettavaa, kirjasinkokoa saa vaihtaa käyttämällä koejärjestelmän sovellusvalikossa olevaa kirjasinkoon vaihtotoimintoa.

Kokelaan koneen näytön näyttäminen toiselle kokelaalle katsotaan yritykseksi yhteyden ottamiseen.

- Vastaa suoraan kysymysten yhteydessä oleviin vastauskenttiin. Muualle (esim. tekstinkäsittelyohjelmaan) kirjoitetut vastaukset eivät tallennu koejärjestelmään. Vastauslaatikko suurenee automaattisesti, kun laatikkoon kirjoittaa tekstiä. Laatikkoa ei voi suurentaa käsin.
- Jos käytät apuohjelmaa vastauksen suunnitteluun ja luonnosteluun, tallenna tiedosto ja siirrä teksti ajoissa vastauskenttään.
- Valvojat eivät saa kokeen aikana neuvoa tietokoneen tai koejärjestelmän käytössä. Kts. alla kohta 'Ongelmatilanteet'.
- Voit tehdä muistiinpanoja ja luonnostella vastaustasi paperille kokeen aikana. Kirjoita jokaiseen käyttämääsi luonnospaperiin nimesi ja kokelasnumerosi.

KATSO OHJEVIDEOT (paina Ctrl ja napsauta linkkiä)

- Ikkunoiden ja välilehtien järjestäminen
- <u>Kuvankaappauksen liittäminen vastaukseen</u>: Näin liität erillisillä ohjelmilla (esim. LibreOffice, Geogebra) tekemiäsi tiedostoja vastaukseesi kuvankaappauksen avulla.
- <u>Tiedostojen tallentaminen</u>: Näin tallennat tiedostoja. Esimerkkinä tiedoston talletus LibreOffice-ohjelmassa.
- Vastauslaatikon suurentaminen: Näin suurennat vastauslaatikkoa.
- <u>Poistetun tekstin palauttaminen</u>: Näin palautat poistamasi tekstin tai perut tekemäsi muokkauksen.
- Äänitestin tekeminen: Näin valitset oikean äänilaitteen ja säädät äänenvoimakkuuden. Näin voit myös säätää äänen voimakkuutta kokeen aikana.

ONGELMATILANTEET

- Valvojilla on ohjeet ongelmatilanteiden varalle.
- Koejärjestelmä tallentaa vastauksesi automaattisesti. Järjestelmä ilmoittaa, mikäli yhteys katkeaa. Odota rauhassa puolisen minuuttia. Jos yhteys ei palaa, viittaa valvoja paikalle.
- Jos koneesi kaatuu tai kohtaat muita ongelmia, viittaa valvoja paikalle. Vastauksesi tallentuvat koko ajan automaattisesti. Vaikka koneesi jouduttaisiin ongelmatilanteissa käynnistämään uudelleen tai kone jouduttaisiin vaihtamaan, voit jatkaa suoritusta siitä mihin jäit.

KUN HALUAT KÄYDÄ VESSASSA

- Napsauta näytön oikeassa ylänurkassa olevaa näytönsäästäjä-painiketta, joka pimentää näyttösi. Näyttö palautuu, kun liikutat hiirtä.
- Nosta paikallasi oleva numerolappu ylös. Valvoja saattaa sinut vessaan.
- Peitä muistiinpanopaperisi.

suomi ▼ ⊄	14:02	0	Ĉ.	83%	
					 ×

KOETILASTA POISTUMINEN

- Kokeesta saa poistua aikaisintaan klo 12.
- Kun haluat lähteä kokeesta, lue vielä kerran kokeen ohje ja tarkista, että olet vastannut kaikkiin kysymyksiin.
  - Päätä koe napsauttamalla tehtäväsivun alareunassa olevaa *Siirry kokeen päättämiseen* painiketta.
  - Sammuta kone näytön oikeassa ylänurkassa olevasta virtakytkinkuvakkeesta.

- Irrota opiskelijan USB-tikku sekä virta- ja verkkojohdot, kun kone on sammunut.
- Palauta opiskelijan USB-tikku ja muistiinpanopaperit valvojalle. Odota, että saat valvojalta luvan poistua.
- Ota koneesi tarvikkeineen ja poistu luokasta.
- HUOM! Kun valvoja ilmoittaa kokeen päättyneen, kirjoittaminen on lopetettava heti. Voit siirtyä kokeen päättämiseen ja sammuttaa virran koneestasi, kun valvoja on paikalla.